

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service  
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare  
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare  
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-02-09

Giltig till: 2027-10-06

# Shuntöversikt, konventionell radiologi (SÄS)

## Syfte

Radiologisk metod för undersökning av shunt med ovanstående frågeställningar.

## Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

## Metodmall

### Us kod/Us namn

Sos-kod 651 000/ Shuntöversikt, total

*I samråd med radiolog kombineras undersökningen med en DT Hjärna. Hoppa då över bildtagning av skalle.*

### Indikation

Shunt dysfunktion. Vid misstanke om avbrott eller knickbildning.

### Förberedelser

- ID-kontroll.
- Längd och vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- EKG-elektroder ska tas bort.
- Graviditet ska tillfrågas på kvinnor 15–50 år.

- Inget raster på barn under 20 kg.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

## Kontrastmedel

Ej aktuellt

## Bildtagning/Projektioner

### **Frontal skalle**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står med huvudet mot detektorn.

**Centrering:** Nedom orbita.

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.  
Viktigt med överlappande bilder  
Sidomarkering.



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### **Frontal halsrygg**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står med nacken mot detektorn

**Centrering:** Mitten på halsen

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen avbildas från käken ned mot thorax.  
Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.  
Viktigt med överlappande bilder.  
Sidomarkering



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### **Frontal thorax**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står med ryggen mot detektorn. Armarna längs med sidorna.



**Centrering:** Mitten av thorax på aktuell sida för att avbilda slangen.

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen avbildas.

Hela thorax behöver **inte** vara med.

Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.

Viktigt med överlappande bilder.

Sidomarkering

**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### **Frontal buk**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står med ryggen mot detektorn. Armarna längs med sidorna.



**Centrering:** Mitt på buken

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen avbildas ner till slutpunkt i blåsa eller buken.

Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.

Viktigt med överlappande bilder.

Sidomarkering.

**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### **Sida skalle**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står.  
Detektorn placeras med fördel på shuntens sida,  
vanligen höger. Bilden tas horisontellt.



**Centrering:** Hörselgången

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen avbildas.

Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.

Viktigt med överlappande bilder.

Sidomarkering.

**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

### **Sida halsrygg**

**Position:** Patienten ligger på rygg, alternativt sitter eller står med "slang"-sidan mot detektorn.

**Centrering:** Mitten på halsen

**Vinkel:** 0

**FFA:** 110 cm

**Kriterier:** Slangen avbildas från skallbasen mot thorax.

Slangen med alla kopplingar ska kunna följas i sin helhet, inkl. spetsen i abdomen.

Viktigt med överlappande bilder.

Sidomarkering.



**Exponeringsparametrar:** Under bearbetning.

## Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inblandning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

## Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

## Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

## Referenser

Text

## Dokumentinformation

### **Innehållsansvarig**

Carolin Karlsson, sektionsansvarig röntgensjuksköterska, bild- och funktionsmedicin SÄS

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service SÄS

## **Innehållsgranskare**

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin SÄS

## **Fastställt av**

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin  
och medicinsk service SÄS

## **Nyckelord**

Metodbok konventionell, shuntöversikt

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

**Innehållsansvar:** Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

**Granskad av:** Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

**Godkänd av:** Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

**Dokument-ID:** SAS9631-1641598044-298

**Version:** 2.0

**Giltig från:** 2026-02-09

**Giltig till:** 2027-10-06